

EIROPAS SAVIENĪBAS STRUKTŪRFONDU DEPARTAMENTS

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr.: 67082930, 67082984, fakss: 67082968
e-pasts: essd@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

Rīga

2013.gada 19.augustā

Nr.551-1/42

Finanšu ministrijai

Par darba grupas priekšlikumiem

Starpinstitūciju darba grupa, kas izveidota ar Ministru prezidenta 2013.gada 23.apriļa rīkojumu Nr. 147 „Par darba grupu”, izstrādājusi priekšlikumus, izpildot minētā rīkojuma 2.2.apakšpunktā noteikto uzdevumu:

*Darba grupai, ņemot vērā 2007.–2013.gada plānošanas perioda Eiropas Savienības fondu Valsts stratēģiskā ietvardokumenta prioritāšu, pasākumu un aktivitāšu ieviešanas efektivitātes vidus posma (mid-term) izvērtējumu, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "GF Konsultācijas" izvērtējumu "Priekšizpēte par Eiropas Savienības fondu vadības sistēmas vienkāršošanas iespējām", kā arī Finanšu ministrijas plānoto Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda ieviešanas sistēmas efektivizācijas iespēju izvērtējumu, **sagatavot un iesniegt Finanšu ministrijā konkrētus un argumentētus priekšlikumus par Eiropas Savienības fondu normatīvā regulējuma vienkāršošanu, lai mazinātu administratīvā sloga iestrādi normatīvajos aktos Eiropas Savienības fondu vadībā 2014.–2020.gada plānošanas periodā:***

projektu iesniegumu atlases un vērtēšanas kārtību, vienotajiem projektu iesniegumu administratīvajiem un atbilstības vērtēšanas kritērijiem, iepirkumu pirmspārbaudēm, projekta grozījumu veikšanas kārtību, pievienotās vērtības nodokļa iekļaušanu attiecināmajās izmaksās, kā arī Ministru kabineta noteikumu projektu par valsts budžeta plānošanas un maksājumu veikšanas kārtību un Ministru kabineta noteikumu projektu par pārbaudēm Eiropas Savienības fondu projektu īstenošanas vietās.

Priekšlikumu saturs:

1. projektu iesniegumu atlases un vērtēšanas kārtība;
2. projektu iesniegumu administratīvās un atbilstības vērtēšanas kritēriji;
3. iepirkumu un projekta grozījumu veikšanas kārtība;
4. pievienotās vērtības nodokļa iekļaušana attiecināmajās izmaksās;
5. budžeta plānošana un izmaksu attiecināmība;
6. pārbaudes Eiropas Savienības fondu projektu īstenošanas vietās;
7. projekta izmaksu pamatojošā dokumentācija;
8. informācijas pieejamība.

1. Projektu iesniegumu atlasē un vērtēšanas kārtība.

1.1. rekomendācija: MK noteikumu līmenī noteikt kvalifikācijas prasības un darba slodzes apmēru ekspertiem, kuri tiek pieaicināti projektu iesniegumu vērtēšanā.

Rekomendācijas pamatojums:

Nereti ekspertiem ļoti īsā laikā jāizvērtē liels skaits projektu iesniegumu. Šādos apstākļos īpaša nozīme ir attiecīgo ekspertu (fizisko personu) kvalifikācijai, kā arī iespējami precīzi reglamentētam katra atsevišķa eksperta (fiziskas personas) maksimālajam pieļaujamajam darba apjomam vienā vērtēšanas kārtā. Proti, atkarībā no apakšaktivitātes un projektu iesniegumu komplicētības, kā arī no projektu iesniegumu apjoma, būtu jāparedz, cik projektu iesniegumus viens eksperts (fiziska persona) var izvērtēt noteiktā laika posmā. Šāds risinājums varētu palielināt ES fondu administrēšanas kopējās izmaksas, taču uz ekspertu darba kvalitātes efekta rēķina uzlabotos ES finansējuma izlietojuma efektivitāte.

Ievērojot minēto, rekomendējams horizontāla līmeņa valdības noteikumos noteikt vienotas pamatprasības to ekspertu kvalifikācijai, kas tiek iesaistīti projektu iesniegumu vērtēšanā, kā arī nepieciešams noteikt maksimālo pieļaujamo darba apjomu projektu iesniegumu izvērtēšanas procesā. Ekspertu kvalifikācijas specifiskās prasības ieteicams noteikt aktivitāti regulējošos Ministru kabineta noteikumos.

Minētās rekomendācijas ieviešana praksē sniegs projektu iesniedzējiem noteiktību par ekspertu kvalifikācijas un noslodzes prasībām. Prognozējams, ka tiks samazināts arī sūdzību skaits, kas saistīts ar projektu iesniegumu izvērtēšanas procesa apstrīdēšanu augstākā iestādē. Minētais pieņēmums balstīts uz pieredzi 2007.-2013.gada ES fondu programmēšanas perioda projektu iesniegumu atlasē. Proti, veicot projekta iesnieguma izvērtēšanu un tam piemērojot projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju, eksperti piešķirusi kardināli atšķirīgu punktu skaitu, secinot, ka projekta iesniegums vienlaicīgi gan izpilda, gan neizpilda kritērijā noteiktās prasības. Minētā problēma tiks risināta ar minimālo kvalifikācijas prasību definēšanu projektu iesniegumu vērtētājiem, maksimālās darba slodzes noteikšanu, kā arī projektu iesniegumu izstrādes un vērtēšanas kārtības standartizāciju (skt.1.2.sadaļu).

Tā kā lēmumi par projektu iesniegumu noraidīšanu bieži ir saistīti ar ekspertu sniegto vērtējumu par projekta iesnieguma saturu un tā atbilstību kvalitātes vērtējuma kritērijiem, nepieciešams noteikt eksperta pienākumu sniegt papildus skaidrojumus un pamatojumu, ja lēmums par projekta iesnieguma noraidīšanu apstrīdēts saistībā ar eksperta noteikto vērtējumu. Lai minēto nodrošinātu, darba grupa rekomendē Finanšu ministrijai izstrādāt ekspertu iepirkuma parauglikumu un ekspertu nolīgšanas parauglīgumu.

Ekonomikas ministrija izsaka atšķirīgu viedokli par šo rekomendāciju, atzīmējot, ka tajā apskatītais temats saistīts ar publiskā iepirkuma tehniskās specifikācijas izstrādi, tādēļ nav regulējams MK noteikumu līmenī.

1.2. rekomendācija: standartizēt un vienkāršot procesus:

1.2.1. standartizēt projektu iesniegumu izstrādes kārtību, unificēt projektu iesniegumu veidlapas;

1.2.2. standartizēt projektu iesniegumu vērtēšanas kārtību;

1.2.3. vienkāršot elektronisko dokumentu autorizācijas un parakstīšanas iespējas.

Rekomendācijas pamatojums:

Lai veicinātu kvalitatīvāku projektu iesniegumu vērtēšanas procesu, jāpievērš pastiprināta uzmanība atbildīgās vai sadarbības iestādes noteiktajai projektu iesniegumu izstrādes un vērtēšanas kārtībai. Papildus tam, ka ES fondu administrēšanā būtu jāvirzās uz standartizētu atlases kritēriju ieviešanu (skatīt 2. sadaļu), arī vērtēšanas kārtības standartizēšana un savlaicīga publiskošana var uzlabot ne vien projektu iesniegumu vērtēšanas kvalitāti, bet arī pašu projektu iesniegumu satura kvalitāti. Darba grupas dalībnieku pieredze ES fondu vadībā 2007.-2013.gadā liecina, ka pat vienā ES fondu administrējošā iestādē nav vienotas izpratnes par vienu un tā paša kritērija saturisko piemērošanu, tādēļ standartizēta projektu iesniegumu vērtēšanas kārtība nodrošinās vienotu izpratni par projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju piemērošanu, kā arī samazinās kritēriju dažādās interpretācijas iespējas.

Projektu iesniegumu izstrādes un to vērtēšanas standartizācija iespējama, ieviešot minēto procesu elektronisku vienotu formātu. Ievērojot minēto, daba grupa rekomendē e-kohēzijas ieviešanas procesā iekļaut arī projektu iesniegumu izstrādes un vērtēšanas elektroniskās iespējas.

Eiropas Parlamenta un padomes regulas projekts, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu, uz kuriem attiecas vienotais stratēģiskais satvars, un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr. 1083/2006, nosaka, ka katrai Eiropas Savienības dalībvalstij līdz 2014.gada 31.decembrim vai 2016.gada 31.decembrim ir jāizveido elektroniska platforma, kas nodrošina finansējuma saņēmējiem iespēju iesniegt dokumentus elektroniskā veidā. Minētie dokumenti ir maksājumu pieprasījums, maksājumu pieprasījumu pamatojošie dokumenti, atskaites un sarakste ar administrējošo iestādi.

ES dalībvalstij ir jānodrošina ES fondu vadības informācijas sistēmas (turpmāk – sistēma) izveide, bet finansējuma saņēmējam minētās regulas projekta izpratnē nav obligāts pienākums šo sistēmu lietot. Finansējuma saņēmējs varēs izvēlēties, vai turpināt dokumentus iesniegt papīra formātā vai elektroniski, izmantojot sistēmu.

ES dalībvalstij ir iespēja šo principu paplašināt, t.i., sistēmu attiecināt ne tikai uz finansējuma saņēmējiem, bet arī uz projektu iesniedzējiem. Ievērojot minēto, darba grupa ierosina Finanšu ministrijai, ieviešot e-kohēziju, procesu elektronizāciju attiecināt arī uz projektu iesniegumu iesniedzējiem, ne tikai projektu īstenotājiem.

Lai novērstu aritmētiskas un tehniskas kļūdas projektu iesniegumu izstrādes procesā, kas noved pie tā noraidīšanas vērtēšanas procesā, darba grupa ierosina ieviest vienotu projektu iesnieguma veidlapu, kuras aizpildīšana būtu iespējama elektroniskā formā ar vienlaicīgu aritmētisko kļūdu labojumu, kā arī teksta apmēra ierobežojumu iespējām. Minētais priekšlikums saistāms arī ar nepieciešamību noteikt vienotu projekta iesnieguma formu dažādiem fondiem, bet vienlaicīgi sniedzot iespēju vienotās projekta iesnieguma veidlapas papildināšanai ar katram fondam raksturīgiem specifiskajiem nosacījumiem.

Darba grupa konstatē, ka minētās sistēmas ieviešana skar jautājumu par e-paraksta lietošanu, kas daļai no projektu iesniedzējiem varētu būt problemātisks administratīvs šķērslis, piemēram- nevalstiskām organizācijām, kas ikdienā nelieto e-parakstu.

Elektronisko dokumentu likums paredz divu veidu elektroniskā paraksta izmantošanu – drošu elektronisko (kvalificēto) parakstu un nekvalificēto elektronisko parakstu (gadījumā, ja pušu starpā ir noslēgta rakstveida vienošanās par šāda paraksta izmantošanu, kas ir saistoša tikai un vienīgi attiecīgajām pusēm un nav saistoša trešajām personām). Nekvalificētais elektroniskais paraksts, atšķirībā no droša elektroniskā paraksta, nebūs saistošs trešajām pusēm. Projekta iesniegumam ir ierobežotas pieejamības statuss, tādēļ tā izsniegšana citai personai nevar tikt paredzēta. Tomēr, ja nepieciešams risināt strīdu augstākā iestādē vai tiesā par projekta iesnieguma noraidīšanu, dokumenta autentiskums, kas noformēts ar nekvalificēto elektronisko parakstu, atšķirībā no dokumenta, kas ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, nebūs pārbaudāms.

Ievērojot minēto, darba grupa secina, ka, lai iesniegtu ES fondu vadībā iesaistītai iestādei projekta iesniegumu, nepieciešams drošs elektroniskais (kvalificētais) paraksts. Tādēļ vienlaicīgi darba grupa ierosina apsvērt elektronisko dokumentu autorizācijas un parakstīšanas vienkāršošanas iespējas.

1.3. rekomendācija: noteikt ierobežojumus mainīt noteiktos projektu iesniegumu iesniegšanas termiņus.

Rekomendācijas pamatojums:

MK līmenī nepieciešams noteikt, ka sākotnēji noteiktais projektu iesniegumu iesniegšanas termiņš nav pagarināms, ja līdz tā beigām atlikušas mazāk kā divas nedēļas. Pašreizējā plānošanas periodā konstatēti gadījumi, kad sludinājums par sākotnējā termiņa pagarināšanu tiek publicēts tikai dažas dienas pirms projektu iesniegumu iesniegšanas sākotnējā termiņa beigām. Pirmkārt, nosakot sākotnējo termiņu, iestādēm jābūt zināmiem un jāņem vērā visi tie apstākļi, kas varētu ietekmēt šo termiņu. Otrkārt, ievērojot Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības likuma 26.pantā noteikto, ka Eiropas Savienības fonda projekta iesniegums pēc tā iesniegšanas līdz lēmuma pieņemšanai par tā apstiprināšanu, apstiprināšanu ar nosacījumu vai noraidīšanu nav precizējams, tad šādas „pēdējā brīža” termiņa pagarināšanas apdraud projektu sekmīgu īstenošanu, jo to iesniedzēji ir rēķinājušies ar iepriekš izsludinātajiem iesniegšanas, vērtēšanas un lēmumu pieņemšanas termiņiem. Ja projekta iesniegums iesniegts pirms paziņojuma par termiņu pagarināšanu publicēšanas, tad projekta iesnieguma iesniedzējs tiek nostādīts nelabvēlīgā situācijā. Treškārt, šādi „pēdējā

brīža" termiņa pagarinājumi liecina par nekvalitatīvu iestāžu darbu, sagatavojot attiecīgos uzsaukumus. Tas mazina privātpersonu uzticēšanos valsts pārvaldei.

Prakse 2017.-2013.gadā liecina, ka projektu iesniegumu iesniegšanas termiņu maiņa bijusi saistīta ar to, ka pēc projektu iesniegumu atlases izsludināšanas veikti grozījumi projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijos. Piemēram, grozīti kritēriji saistībā ar projekta izmaksu vērtējumu ar mērķi samazināt ar projekta sagatavošanu un realizāciju saistītās izmaksas, lai pēc iespējas lielāku finanšu atbalsta daļu novirzītu aktivitātēm, kas tieši saistītas ar aktivitātes mērķu un rezultatīvo rādītāju sasniegšanu. Citi grozījumi bijuši saistīti ar redakcionāliem precizējumiem, kā arī tikuši mainīti kritēriju statusi, kritērija statusu „noraidāms”, aizstājot ar kritērija statusu „precizējams” (saistībā ar kritēriju par projekta iesniedzēja nodokļu parādu neesamību). Ievērojot minētos grozījumus, potenciālajiem projektu iesniedzējiem bija nepieciešams koriģēt projekta iesniegumā definēto attiecināmo un neattiecināmo izmaksu atbilstošu sadalījumu, tai skaitā veicot korekcijas projekta finanšu plānā.

2. Vienoti projektu iesniegumu administratīvās un atbilstības vērtēšanas kritēriji

Rekomendācija: noteikt vienotus projektu iesniegumu administratīvās un atbilstības vērtēšanas kritērijus, t.sk., nosakot, kuri no kritērijiem visās aktivitātēs ir uzskatāmi par precizējamiem un kuri nē.

Rekomendācijas pamatojums:

2007.-2013.gadā pastāv administratīvo un atbilstības vērtēšanas kritēriju dažādība, kas apgrūtina gan projektu iesniedzēju, gan projektu iesniegumu vērtētāju darbu. Kopumā ES fondu 2007.-2013.gada periodā institūcijas izstrādājušas 148 ES fondu aktivitāšu ietvaros izsludināmo projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriju komplektus. Programmēšanas perioda ietvaros kritēriji precizēti un grozīti, ikreiz tos skatot ES fondu uzraudzības komitejās, kā arī Ministru kabinetā, jo grozījumi projektu vērtēšanas kritērijos saistīti ar grozījumiem valdības noteikumos, kas regulē attiecīgo ES fondu aktivitāti.

Lai samazinātu administratīvo slogu projektu iesniegumu izvērtēšanas kritēriju izstrādes un grozījumu procesā, kā arī, lai veicinātu noteiktību to piemērošanā, nepieciešams noteikt vienotus projektu iesniegumu administratīvās un atbilstības vērtēšanas kritērijus.

Vienlaicīgi darba grupa vēlas norādīt uz diviem apstākļiem, kas būtu ņemami vērā, gatavojot attiecīgus MK noteikumus:

- 1) ar MK noteikumiem būtu jānosaka ne tikai viena vai otra vērtēšanas kritērija piederība tai vai citai kritēriju grupai, bet arī jāreglamentē katra atsevišķa vērtēšanas kritērija saturs, lai vienu un to pašu kritēriju dažādās iestādes interpretētu vienādi;
- 2) kritēriji būtu ne tikai sadalāmi pēc piederības tai vai citai kritēriju grupai, bet arī jānorāda obligātie un izvēles kritēriji, jo, piemēram, dažādās atbalsta programmās var būt atšķirīgi atbalsta kritēriji. Izsludinot projektu iesniegumu iesniegšanu, attiecīgajos MK noteikumos tiktu iekļauti obligātie kritēriji un tie no izvēles kritērijiem, kuri tieši nepieciešami kvalitatīvai projektu iesniegumu izvērtēšanai konkrētās aktivitātes ietvaros.

3. Iepirkumu un projektu grozījumu veikšanas kārtība

3.1. rekomendācija: noteikt, ka tirgus izpēte veicama piegādēm un pakalpojumiem, kuru vērtība pārsniedz 85 LVL (120 EUR), ja tiek veikts iepirkums, kuru neregulē Publisko iepirkumu likums.

Rekomendācijas pamatojums:

ES fondu līdzfinansētu projektu īstenošanas procesā uzraugošās iestādes izvirza prasības veidot iepirkuma komisiju, veikt tirgus izpēti un protokolēt iepirkumu gaitu pat tajos gadījumos, kad tiek veikts iepirkums, kura līgumcena nesasniedz 3000 LVL (4268 EUR) (zemsliedzīga iepirkumi).

ES fondu projektu uzraugošās iestādes nosaka pienākumu pasūtītājam veikt tirgus izpēti arī zemsliedzīga iepirkumu gadījumos, jo iestādēm ir pienākums efektīvi izmantot piešķirtos finanšu līdzekļus, atzīmējot, ka pasūtītājs kā pierādījumu kontrolējošai iestādei var uzrādīt no interneta vai elektroniskā pasta izdrukātu informāciju par veikto tirgus izpēti.

Darba grupa secinājusi, ka nepieciešams noteikt zemsliedzīga iepirkumos robežu, no kuras būtu jāveic tirgus izpēte un iepirkumu dokumentācijas uzkrāšana.

Darba grupa ierosina noteikt, ka tirgus izpēte veicama un ar iepirkumu saistītā dokumentācija uzglabājama piegādēm un pakalpojumiem, kuru vērtība pārsniedz 85 LVL (120 EUR), ja tiek veikts iepirkums, kuru neregulē Publisko iepirkumu likums. Atbilstoši pastāvošai praksei ES fondu vadībā 85 LVL (120 EUR) robeža pielīdzināma neatbilstoši veikto izdevumu pieļaujamai summai, kuru var norakstīt izdevumos, ja finansējuma saņēmējs ir tiešās vai pastarpinātās valsts pārvaldes iestāde, vai atvasināta publiska persona.

Šī rekomendācija tiek piedāvāta, jo darba grupas dalībnieku pieredze ES fondu vadībā 2017.-2013. gadā liecina, ka ES fondu uzraugošām iestādēm nav vienotas pieejas zemsliedzīga iepirkumu pārbaudēs ES fondu projektos. Minētās problēmas iemesls ir iestāžu rīcības brīvība noteikt nosacījumus zemsliedzīga iepirkumu pārbaudēs ES fondu projektos. Rezultātā katra iestāde izveidojusi savu praksi un darbības taktiku šādās pārbaudēs. Vienoti nosacījumi nodrošinās noteiktību un vienotas prasības komunikācijā ar finansējuma saņēmējiem par zemsliedzīga iepirkumu pārbaudēm.

Ekonomikas ministrija izsaka atšķirīgu viedokli par šo rekomendāciju, atzīmējot, ka minētais jautājums nosakāms vadlīnijās, vienlaikus izvērtējot iespējas attiecīgo robež-summu noteikt lielāku par 85 LVL (120 EUR). Ekonomikas ministrijas ieskatā šis jautājums nav regulējams MK noteikumu līmenī.

3.2. rekomendācija: projekta grozījumu veikšanas kārtību noteikt, ņemot vērā ES fondu piešķiruma līguma publiski tiesisko dabu.

Rekomendācijas pamatojums:

Nemot vērā to, ka š.g. 10.maijā darba grupa¹ ir rekomendējusi Finanšu ministrijai ES fondu piešķiruma līgumam noteikt publiski tiesisku statusu arī tad, ja līgums tiek slēgts ar privātpersonu, ir nepieciešams noteikt attiecīgu projekta grozījumu veikšanas kārtību. Darba grupa piedāvā vadīties no līdzšinējās Lauku atbalsta dienesta pieredzes.

Ja ES fondu piešķiruma līgums ir administratīvs līgums, atbalsta pretendents ir tiesīgs lūgt ES fondu atbildīgo vai sadarbības iestādi izdarīt grozījumus projekta iesniegumā, ja to dēļ nemainās projekta mērķis vai pretendenta atbilstības nosacījumi normatīvajiem aktiem par pasākuma atbalsta piešķiršanu. Finansējuma saņēmējs var lūgt projekta īstenošanas termiņa pagarinājumu, ja projekta īstenošana nav iespējama atbilstoši projektā noteiktajam termiņam no finansējuma saņēmēja neatkarīgu iemeslu dēļ, kurus nevarēja paredzēt. Būtiski, lai kopējais projekta īstenošanas termiņš nepārsniedz aktivitātes īstenošanas beigu termiņu.

Iestāde nosaka iekšējo kārtību par projekta grozījumu pieprasījuma izskatīšanu. Projekta īstenošana noris atbilstoši noslēgtajam administratīvajam līgumam. Ja finansējuma saņēmējs nepilda no tā izrietošās saistības, tiek izdots administratīvais akts, kura apstrīdēšanas/pārsūdzēšanas speciālo kārtību rekomendējams noteikt likumprojektā par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadību 2014.–2020.gada plānošanas periodā.

4. Pievienotās vērtības nodokļa iekļaušana attiecināmajās izmaksās.

4.rekomendācija: vadoties pēc Pievienotās vērtības likuma aktuālās redakcijas, Ministru kabineta noteikumos ietvert nosacījumus par PVN priekšnodokļa apmēra izsekojamību (pierādītu, ka tas nav atgūstams), lai nodrošinātu to attiecināmību. Kā arī izstrādāt un aktualizēt vienotas vadlīnijas PVN attiecināmībai.

Rekomendācijas pamatojums:

Eiropas Komisijas deleģētās regulas (ES) Nr. 1268/2012 (2012. gada 29. oktobris) par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 *par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, piemērošanas noteikumiem* preambulas 52.punktā noteikts, ka tā kā attiecināmības nosacījumos pievienotās vērtības nodoklim, ko maksā saņēmēji, bieži rodas kļūdas un neatbilstības, ir nepieciešams nodrošināt, ka tiek konsekventi izprasti un piemēroti jēdzieni par:

- neatgūstamu PVN un
- ar nodokli neapliekamām personām Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (1) 13. panta 1. punkta nozīmē, atsaucoties uz darbībām, ko ietver šie jēdzieni².

¹ Ekonomika ministrijas un Centrālās finanšu un līgumu aģentūras atšķirīgie viedokļi pievienoti š.g. 10.maija darba grupas rekomendācijām.

² Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (1) 13. panta 1. punkts: „Valstis, reģionālās un vietējās pārvaldes iestādes, kā arī citus publisko tiesību subjektus neuzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz darbībām vai darījumiem, kuros tās iesaistās kā valsts iestādes, pat ja tās šo darbību vai darījumu sakarā iekasē nodokļus, nodevas, ziedojumus vai maksājumus. Tomēr, iesaistoties šādās darbībās vai darījumos, tās uzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz minētajām darbībām vai darījumiem, kuru sakarā to uzskaitīšana par personām, kas nav nodokļa maksātājas, radītu nozīmīgus konkurences izkropojumus. Jebkurā gadījumā publisko tiesību subjektus attiecībā uz I pielikumā minētajām

Atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 25.augusta noteiktumiem Nr. 952 „Kārtība, kādā sniedz un pārbauda informāciju par pievienotās vērtības nodokļa piemērošanu Eiropas Savienības struktūrfondu finansēto projektu ietvaros un pieņem lēmumu par pievienotās vērtības nodokļa iekļaušanu projektu attiecināmajās izmaksās” pievienotās vērtības nodoklis (turpmāk: PVN) ir attiecināmās izmaksas (tiešās un netiešās attiecināmās izmaksas), ja tas **nav atgūstams** atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem nodokļu politikas jomā.

Atgūstamais PVN ir tāds nodoklis, kuru nodokļa maksātāji sava kārtējā PVN deklarācijā uzrāda kā priekšnodokli un rezultātā šis priekšnodoklis vai nu samazina to PVN summu, kuru PVN maksātājs ir saņēmis no darījuma partneriem un kuru tam bija jāiemaksā valsts budžetā, vai nu šo priekšnodokli pilnā apmērā vai daļēji no budžeta atmaksās nodokļu maksātājam.

Ja finansējuma saņēmējs var nodrošināt izsekojamību PVN priekšnodokļa apmēram (nodrošināt liecības, ka tas nav atgūstams), to var attiecināt, ja vien to paredz MK noteikumi par attiecīgās aktivitātes īstenošanu.

Savukārt, personai, kura neveic saimniecisko darbību un nav PVN maksātāja, nevar izveidoties atgūstamais PVN. Ja šāda persona saņem rēķinu ar PVN, tad tai PVN ir izdevumi. ES fondu finansējuma projekta īstenošana, kas nav PVN maksātājs un neveic saimniecisko darbību (piemēram, valsts iestāde), tāpēc neatgūst šo PVN un uzskaita kā izdevumus visu summu kopā ar PVN. PVN, kas ir uzrādīts nodokļu rēķinos, tādā gadījumā ir attiecināmas izmaksas, kuras iekļaujamas saņemtā pakalpojuma vai preces vērtībā.

2013.gada 1.janvārī spēkā stājās jaunais Pievienotās vērtības nodokļa likums (turpmāk: PVN likums). Šī likuma 98.pants nosaka kārtību, kādā nosaka proporciju atskaitāmā priekšnodokļa aprēķināšanai. Kā Izglītības un zinātnes ministrija norādījusi informatīvajā ziņojumā „Par pievienotās vērtības nodokļa maksājumu līdzfinansēšanu no valsts budžeta līdzekļiem Eiropas Savienības 7. Ietvara programmas un Horizonts 2020 projektos, Eiropas Savienības struktūrfondu zinātnes infrastruktūras projektos, kā arī par grozījumu ierosināšanu „Pievienotās vērtības nodokļa likumā”³, Latvijas zinātniskajām institūcijām, īstenojot Eiropas Reģionālā attīstības fonda (turpmāk – ERAF) 1.1.1.2.aktivitātes „Cilvēkresursu piesaiste zinātnei”, 2.1.1.1.aktivitātes "Atbalsts zinātnei un pētniecībai", 2.1.1.3.1.apakšaktivitātes „Zinātnes infrastruktūras attīstība” (turpmāk – 2.1.1.3.1. apakšaktivitāte) projektus, radušās grūtības saistībā ar PVN likuma normatīvajām izmaiņām 2013.gada 1.janvārī, kad tika mainīta kārtība, kādā nosaka proporciju atskaitāmā priekšnodokļa aprēķināšanai atvasinātām publiskām personām kombinētā tipa projektos

Izglītības un zinātnes ministrijas vērtējumā, ar 2013.gada 1.janvāri PVN likuma 98.panta 8.daļā attiecībā uz publiskām personām noteikts atšķirīgs, diskriminējošs regulējums, salīdzinot ar privātpersonām. Spēkā esošā PVN regulējuma ietvaros zinātnisko institūciju reģistrā reģistrētiem privāto tiesību subjektiem (piemēram, komercsabiedrībām) joprojām ir atvērta iespēja priekšnodokļa atskaitīšanai piemērot PVN likuma 98.panta 2.daļā paredzēto proporciju preču un pakalpojumu iegādei, kas izmantotas gan tādu darījumu

---

darbībām uzskata par nodokļa maksātājiem, ja vien šīs darbības netiek veiktas tik mazā apjomā, lai būtu nenozīmīgas.”

³ Izglītības un zinātnes ministrijas informatīvais ziņojums „Par pievienotās vērtības nodokļa maksājumu līdzfinansēšanu no valsts budžeta līdzekļiem Eiropas Savienības 7. Ietvara programmas un Horizonts 2020 projektos, Eiropas Savienības struktūrfondu zinātnes infrastruktūras projektos, kā arī par grozījumu ierosināšanu „Pievienotās vērtības nodokļa likumā””, TA- 2176, izskatīts Ministru kabineta 2013.gada 13.augusta sēdē.

nodrošināšanai, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, gan tādu darījumu nodrošināšanai, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli.

Izglītības un zinātnes ministrijas ieskatā iepriekš minētās PVN likuma normas iespaidā virknei Latvijas zinātnisko institūciju rodas problēmas atskaitīt priekšnodokli par šīs institūcijas netiešajiem izdevumiem, kurus pamatā sastāda infrastruktūras uzturēšanas, komunālo pakalpojumu un administratīvie izdevumi, kas rada neplānotus finansējuma zaudējumus.⁴

Ievērojot minēto, darba grupa rekomendē vērtēt kārtējo izmaiņu normatīvajā regulējumā, kas attiecas uz PVN iekasēšanu un priekšnodokļa proporcijas aprēķināšanu, ietekmi uz ES fondu līdzfinansētu projektu izmaksu attiecināmību. Lai novērstu potenciālu kļūdu un neatbilstošu izdevumu veidošanos, darba grupa rekomendē arī Ministru kabineta noteikumos ietvert izvērstus nosacījumus, lai nodrošinātu izsekojamību PVN priekšnodokļa apmēram (pierādītu, ka tas nav atgūstams), tādējādi nodrošinot to attiecināmību no ES fondu projekta līdzekļiem. Lai nodrošinātu metodisko atbalstu ES fondu vadībā iesaistītām iestādēm, nepieciešams izstrādāt un aktualizēt vienotas vadlīnijas PVN attiecināmībai.

5. Budžeta plānošana un izmaksu attiecināmība.

5.1. rekomendācija: noteikt vienotus ES fondu projekta personāla izmaksu attiecināmības nosacījumus, t.sk. funkciju, kas saistītas ar projekta vadību un grāmatvedību, apmaksu noteikt kā projekta attiecināmās izmaksas.

Rekomendācijas pamatojums:

ES fondu plānošanas periodā pastāv dažāda prakse ES fondu projekta ieviešanas personāla atlīdzības finansēšanā. Pastāv atšķirības projekta tiešo aktivitāšu ieviešanā iesaistītā personāla un projekta vadības personāla (projekta vadītājs, projekta grāmatvedis) atlīdzības izmaksu attiecināmības noteikšanā.

Piemēram, projekta vadības personāla izmaksas ES fondu tehniskās palīdzības projektu ietvaros ir attiecināmas, ja tās radušās uz uzņēmuma līguma pamata un ja uzņēmuma līgums tiek slēgts ar personu, kura ar ES fondu tehniskās palīdzības finansējuma saņēmēju nav darba tiesiskajās vai valsts civildienesta attiecībās. Turpretī, tā personāla, kas iesaistīts tiešo aktivitāšu īstenošanā, no ES fondu tehniskās palīdzības projekta līdzekļiem ir attiecināmas visas tās atlīdzības izmaksas (mēnešalga, piemaksas, prēmijas, pabalsti, naudas balvas, kompensācijas, t.sk. mācību maksas kompensācijas un apdrošināšana), kas ir noteiktas Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā, kā arī obligāto veselības pārbaužu un redzes korekcijas līdzekļu kompensācijas izmaksas, saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu regulējumu.

Darba grupa nolemj rekomendēt noteikt vienotus nosacījumus saistībā ar personāla izmaksu attiecināmību visos ES fondu līdzfinansētos projektos, t.sk funkciju, kas saistītas ar projekta vadību un grāmatvedību, apmaksu, nosakot tās par projekta attiecināmām izmaksām. Minētā priekšlikuma ieviešana praksē tiešās pārvaldes iestādēs saistīta arī ar darba laika uzskaites sistēmas ieviešanu no 2014.gada. Tādējādi ES fondu projektu vadības vai

---

⁴ Turpat.

grāmatvedības funkciju īstenošanā būs iespējams iesaistīt personas, kas iestādē nodarbinātas, pamatojoties uz darba tiesiskajām vai valsts civildienesta attiecībām, pieļaujot amatalgas attiecināšanu pilnā vai daļējā apmērā no ES fonda projekta attiecināmajiem finanšu līdzekļiem.

5.2. rekomendācija: Ministru kabineta noteikumos paredzēt noteiktu rezerves termiņu projekta noslēguma dokumentācijas sagatavošanai pēc projekta aktivitāšu beigām, lai nodrošinātu ar projekta noslēgšanu saistītās dokumentācijas izstrādes apmaksu no ES fondu projekta attiecināmajiem finanšu resursiem.

Rekomendācijas pamatojums:

Darba grupa rekomendē Ministru kabineta noteikumos iekļaut regulējumu par iespēju ES fondu projektā iekļaut finanšu izdevumu pozīciju, lai nodrošinātu projekta vadītāja un grāmatveža atalgojuma izmaksu no ES fondu projekta attiecināmajiem finanšu resursiem noteikta perioda ietvaros pēc projekta termiņa beigām. Minētais nepieciešams, lai nodrošinātu projekta vadības personāla darba apmaksu saistībā ar dažādu pārskatu un finanšu atskaišu sagatavošanu un iesniegšanu uzraugošajās iestādēs pēc projekta tiešo aktivitāšu īstenošanas noslēgšanās, projektam beidzoties.

Ņemot vērā to, ka izmaksām, lai tās varētu attiecināt, ir jābūt faktiski veiktām, nevis avansētām, izstrādājot projekta iesnieguma veidlapu, nepieciešams paredzēt noteiktu laika periodu un izmaksas tikai projekta noslēgšanas darbību īstenošanai. Tas ļaus atbilstoši plānot projekta atbalsta personāla atlīdzības apmaksu par funkcijām, kas veicamas projekta noslēgšanas nodrošināšanai. Nepieciešams noteikt, ka projekta īstenošana ietver ne tikai projekta aktivitāšu ieviešanas laiku, bet arī pēc-atskaitīšanās periodu. Valdības noteikumu līmenī nepieciešams noteikt, ka, finansējuma saņēmējs, piemēram, 20 darbdienu pēc projekta termiņa beigām ir tiesīgs veikt noslēguma maksājumus un sagatavot ar projekta noslēgšanu saistītās atskaites.

6. Pārbaudes ES fondu projektu īstenošanas vietās.

Rekomendācija: samazināt projektu pārbaudžu skaitu, nodrošinot veikto pārbaudžu rezultātu izmantošanu citās ES fondu projektu uzraugošās iestādēs.

Rekomendācijas pamatojums:

Pārbaudes projekta īstenošanas vietā galvenais mērķis ir pārliecināties par finansējuma saņēmēja atbildīgajai iestādei vai sadarbības iestādei sniegtās informācijas (piemēram, pārskatos, maksājumu pieprasījumos) faktisko atbilstību un projekta ieviešanas faktisko situāciju.

Pārbaudes ES fondu projektu īstenošanas vietās, lai arī ļauj iegūt pilnīgāku priekšstatu par projekta ieviešanas gaitu un projekta īstenošanas saistību izpildi, tomēr rada papildus

administratīvo slogu. Ministru kabineta noteikumiem, kas regulēs šo jautājumu, pēc iespējas jāvienkāršo pārbaudes procedūra un jānovērš nepamatotu un pārāk biežu pārbažu risks.

Darba grupa konstatējusi, ka jāierobežo atkārtota pārbažu veikšana, jānodrošina, lai ES fondu uzraugošām iestādēm iespējams paļauties uz citas iestādes iepriekš veiktā audita rezultātiem. Atkārtota audita veikšanas nepieciešamība iestādei būtu jāpamato ar objektīviem un būtiskiem apstākļiem, kas tai liedz konkrētajā situācijā paļauties uz iepriekš veikta audita rezultātiem un secinājumiem par finansējuma saņēmēja sniegtās informācijas faktisko atbilstību un projekta ieviešanas faktisko situāciju.

Atbilstoši ES fondu vadības praksei 2007.-2013.gadā, sadarbības iestāde vai atbildīgā iestāde līdz katra gada 30.decembrim ievada ES fondu vienotajā informācijas sistēmā (turpmāk: VIS) informāciju par nākamajā gadā plānotajām pārbaudēm, kā arī informāciju par visu sadarbības iestādes vai atbildīgās iestādes administrēto Eiropas Savienības fonda projektu riska līmeni. Caurskatāmības un audita izsekojamības nolūkos sadarbības iestāde vai atbildīgā iestāde pirms pārbažu gada plāna ievadīšanas VIS, nodrošina tā apstiprināšanu ar iestādes vadītāja vai par pārbažu veikšanu atbildīgās struktūrvienības vadītāja parakstu. Gadījumā, ja sadarbības iestādei vai atbildīgajai iestādei, ievadot VIS informāciju par plānotajām pārbaudēm, nav zināms precīzs pārbaudes projekta īstenošanas vietā uzsākšanas datums, norāda mēneša, kurā plānota pārbaude, pēdējo datumu. Sadarbības iestāde vai atbildīgā iestāde aktuālo informāciju par kārtējā mēneša pārbaudēm projekta īstenošanas vietā ievada VIS līdz katra mēneša pirmajam datumam. Ņemot vērā minēto, ir izveidots mehānisms finansējuma saņēmēju pārbažu plānošanai. Tātad iestādēm ir iespējams iegūt datus no VIS par to, kad pārbaudes plānots veikt un, vai tās jau veiktas. Līdz ar to, iespējams arī izmantot veikto pārbažu rezultātus, lai finansējuma saņēmējs netiktu apgrūtināts ar atkārtotām pārbaudēm un auditiem.

Piesardzīgi vērtējams ierosinājums noteikt, ka revīzijas iestādei audits jāveic tikai uz to dokumentu pamata, kas ir tās vai sadarbības iestādes rīcībā. Liegums prasīt papildus dokumentus var negatīvi ietekmēt audita efektivitāti. Taču var paredzēt, ka revīzijas iestādei nav tiesību pieprasīt tos dokumentus, kurus projekta īstenootājs jau iepriekš iesniedzis tai vai sadarbības iestādei. Tādā gadījumā šīm iestādēm jānodrošina saņemto dokumentu pienācīga uzglabāšana, jo ierobežojumu noteikšanas gadījumā iestāžu nozaudēti vai sabojāti dokumenti var netikt aizvietoti ar jauniem.

7. Projekta izmaksu pamatojošā dokumentācija

Rekomendācija: Ministru kabineta noteikumu līmenī noteikt iespējami vienkāršotus nosacījumus administratīvo izmaksu nemainīgās likmes (flat rate), vienas vienības izmaksu standarta skalas (unit cost) un kopsummas maksājumu (lump sums) izmantošanai ES fondu finansētu projektu īstenošanā, lai samazinātu maksājumu pamatojošo dokumentu apmērus, kurus finansējuma saņēmējam jāiesniedz uzraugošā iestādē.

Rekomendāciju pamatojums:

Lai veicinātu rekomendācijas ieviešanu, ir jāpārvērtē nepieciešamība pieprasīt no projektu īstenootājiem attiecināmo izmaksu pamatojošo dokumentu kopiju apmērus, kā arī

jāvērtē iespēja vairāk piemērot dokumentu izlases pārbaudes. Pieprasīto dokumentu apjoms varētu būt balstīts, piemēram, uz noteikto riska līmeni katram no finansējuma saņēmējiem, kā arī iepriekš pieļauto kļūdu un neatbilstību līmeni projekta īstenošanā.

Eiropas Komisijas pētījumā „Measuring the impact of changing regulatory requirements to administrative cost and administrative burden of managing EU Structural Funds (ERDF and Cohesion Funds)”⁵, kas publicēts 2012.gada jūlijā, norādīts, ka finanšu vadība (maksājumu pieprasījumu un maksājumu pamatojošo dokumentu sagatavošana), kā arī uzraudzības saistības ir nozīmīgākie administratīvā slogu avoti atbalsta saņēmējiem. Pētījumā secināts, ka pārskatot izveidotos procesus izmaksu pamatojošo dokumentu pārbaudēs un uzraudzības funkciju īstenošanā, iespējams samazināt administratīvo slogu par aptuveni 20% salīdzinājumā ar bāzes periodu laikposmā no 2007-2013. No šīs vērtības 11% attiecas uz pilnībā elektroniskas sistēmas (bez paralēlas papīra plūsmas) e-kohēzijas ieviešanu, bet atlikušie 9% izriet no citu normatīvu izmaiņām. Attiecināmības noteikumu vienkāršošana, jo īpaši ieviešot administratīvo izmaksu nemainīgo likmi netiešajām izmaksām, varētu samazināt administratīvo slogu par aptuveni 3%.

Vienas vienības izmaksu standarta skalas (*unit cost*) izmantošana ir īpaši noderīga projektiem, kuriem izdevumos ir personāla izmaksas. Tomēr šo metodi piemērot var arī cita veida izdevumiem.

Kā norādīts pētījumā, visos gadījumos, administratīvais slogs, kas saistīts ar maksājumu pieprasījumu un apliecinājošo dokumentu sagatavošanu, varētu ievērojami samazināties, izmantojot administratīvo izmaksu nemainīgo likmi (*flat rate*), vienas vienības izmaksu standarta skalu (*unit cost*) un kopsummās maksājumus (*lump sums*).

Tomēr, pat ja principā vienas vienības izmaksu standarta skalas piemērošana varētu nodrošināt stabilu, vienotu sistēmu, efektivitāte būs atkarīga no izmantotās metodoloģijas.

Kaut arī dažos gadījumos, jo īpaši, ja nodarbināto kategorijas ir skaidri definētas darba līgumos un normatīvos aktos (piemēram, attiecībā uz valsts pārvaldē nodarbinātajiem), būtu diezgan viegli piemērot vienības izmaksu standarta skalu, citos gadījumos izdevumu noteikšana un aprakstīšana saskaņā ar metodoloģiju varētu būt tikpat apgrūtināša, kā bez vienkāršotiem izmaksas risinājumiem.

Kā norādīts pētījumā, detalizēta atbilstības pārbaude varētu arī nozīmēt, ka dokumentācijas saglabāšana un sagatavošana paliks apgrūtināša.

Pētījumā arī norādīts, ka nereti atbalsta saņēmēji labprāt iesniedz visu attiecīgo informāciju par izdevumiem, kas radušies saņēmējam, lai nodrošinātu pārredzamību un atbildību.

Spriežot pēc pētījumā apkopotās kvalitatīvās informācijas, šķiet, ka tikai daži finansējuma saņēmēji uzskata, ka, administratīvo izmaksu nemainīgās likmes (*flat rate*) izmantošana varētu samazināt administratīvo slogu. Tas izskaidrojams ar vairākiem iemesliem:

- dažos gadījumos netiešās izmaksas nav attiecināmas saskaņā ar analizētajām darbības programmām;

⁵ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/measuring/measuring_impact_report.pdf

- daži atbalsta saņēmēji (piemēram, vietējās pašvaldības, universitātes) izvēlējas neiekļaut netiešās izmaksas savos pieteikumos netiešo izmaksu maksājumu atgūšanas sarežģītās dēļ;
- projekti, kas ietver daudzu patēriņa preces vienību iegādi bieži vien nav iesniegti, jo tiek uzskatīts, ka ieguvums no ES līdzfinansējuma ir mazāks nekā ar līdzfinansējumu saistītās administratīvās izmaksas;
- ir darbības (piemēram, lieli infrastruktūras projekti), kur netiešās izmaksas ir nenozīmīgas, salīdzinot ar citām projekta izdevumu kategorijām (tādējādi atbalsta saņēmēji bieži vien neiekļauj tās projekta budžetā).

Tomēr dažu mazāku projektu gadījumā darba un dokumentācijas apjoms, lai atgūtu netiešās izmaksas, varētu būt augstāks par izdevumiem, kas saistīti ar projekta tiešajām aktivitātēm. Šajā gadījumā paredzams, ka administratīvo izmaksu nemainīgā likme samazinātu administratīvās izmaksas, kas saistītas ar maksājumu pieprasījumus pamatojošo dokumentu iegūšanu un kārtošanu un vienkāršotu projekta pieteikuma sagatavošanu saistībā ar finanšu aprēķiniem. No pētījuma secināms, ka administratīvo izmaksu nemainīgās likmes piemērošanu daudz pozitīvāk vērtē atbalsta saņēmējus, kuri administratīvo izmaksu nemainīgās likmes sistēmu iepriekš nav lietojuši. Tātad, secināms, ka minētās sistēmas ieviešana vēl nav sniegusi gaidīto procesu vienkāršošanas efektu.

Pētījumā arī atzīts, ka administratīvo izmaksu nemainīgās likmes izmantošana netiešajām izmaksām varētu radīt papildu iespējas, sniedzot rīcības brīvību negaidītu notikumu vai izmaksu gadījumā.

Tāpat pētījumā secināts, ka vienkāršoto izmaksu lietošana tiek uzskatīta par daudz nodrīgāku "soft" (P & A un inovāciju) un maziem projektiem, bet lielie infrastruktūras projekti atstājami ārpus šādas vienkāršošanas darbības jomas. Pētījumā arī norādīts, ka administratīvo izmaksu nemainīgā likme, kas ir pārāk maza, var radīt "atgriezenisku diskrimināciju" augstas kvalitātes un sarežģītiem projektiem, kam var būt augstākas pieskaitāmās izmaksas.

Lai arī ES fondu 2017.-2013.gada periodā ES fondu vadībā iesaistītās iestādes secinājušas, ka izmaksu vienkāršošanas pasākumi saistīti ar sarežģītām metodikām un kalkulācijām, darba grupa tomēr rekomendē Ministru kabineta noteikumu līmenī noteikt iespējami vienkāršotus nosacījumus administratīvo izmaksu nemainīgās likmes (flat rate), vienas vienības izmaksu standarta skalas (unit cost) un kopsummas maksājumu (lump sums) izmantošanai ES fondu finansētu projektu īstenošanā, lai novērstu prasību finansējuma saņēmējiem iesniegt uzraugošajā iestādē visus maksājumu pamatojošos dokumentus.

Tāpat, darba grupa rekomendē valdības noteikumos ietvert citus pasākumus izmaksu pamatojošo dokumentu pārbaudes vienkāršošanai. Lai novērstu administratīvo slogu gan finansējuma saņēmējiem, gan uzraugošām iestādēm saistībā ar maksājumu pamatojošo dokumentu sagatavošanu un pārbaudi, rekomendējams kontrolējošām iestādēm veikt dokumentu izlases pārbaudes, kā arī veikt pārbaudes projektu īstenošanas vietās izlases kārtībā. No tiešās pārvaldes iestādēm, kas īsteno ES fondu projektus, pieņemt izdoto iekšējo normatīvo aktu sarakstu, nepieprasot rīkojumu, lēmumu u.c. iekšējo normatīvo aktu kopijas.

8. Informācijas pieejamība

Rekomendācija: nodrošināt visu ES fondu vadībā iesaistīto institūciju izdoto vadlīniju un metodiku apkopošanu vienotā interneta vietnē, piemēram www.esfondi.lv

Rekomendācijas pamatojums:

Pārskatāmības nolūkos ieteicama visu ES fondu vadībā iesaistīto iestāžu izdoto metodiku vadlīniju sistematizēšana, harmonizēšana un apkopošana vienuviet. Tīmekļa vietne www.esfondi.lv ir vispārzināms un plaši atpazīts informācijas resurss ES fondu projektu ieviešju vidū, tādēļ ieteicams izmantot šo priekšrocību pilnā apmērā. Vienots informācijas resurss novērsīs esošo praksi, atbilstoši kurai atbalsta informācija par projekta īstenošanu ievietota dažādu iestāžu mājas lapās. Piemēram, šobrīd uz viena projekta īstenošanu attiecināma informācija var būt ievietota IUB, vadošās iestādes, un sadarbības iestādes mājas lapās. Rekomendācijas ieviešana nodrošinātu skaidru un pārskatāmu informācijas izkārtojumu konkrētā tīmekļa vietnē, tādējādi aiztaupot laiku, ko nepieciešams patērēt informācijas par ES fondu vadību un projektu ieviešanu atrašanai.

Kā praktisks piemērs var kalpot Attīstības un sadarbības - EuropeAid ģenerāldirektorāta izveidotās Līguma slēgšanas procedūru praktiskās vadlīnijas (Practical Guide to Contract Procedures) (turpmāk tekstā – PRAG vadlīnijas) projektu ieviešjiem. Tas ir palīgs darbā, kas satur procedūras un standarta dokumentus un līgumu veidnes programmām un projektiem, izskaidro līgumu slēgšanas procedūras, kas attiecas uz visiem Kopienas ārējās palīdzības līgumiem, kurus finansē EK. PRAG vadlīnijas sniedz to lietotājiem visaptverošu informāciju, kas nepieciešama, lai veiktu publiskos iepirkumus vai piedalītos projektu iesniegumu atlasē, sākot ar pašiem pirmajiem soļiem, līguma slēgšanu, parakstīšanu un līguma (projekta) ieviešanu. Informācija ir izklāstīta pēc iespējas vienkāršā valodā, vienotā stilā, pieturoties pie vienotas terminoloģijas un loģikas. PRAG vadlīniju aktuālā versija vienmēr atrodama EuropeAid oficiālajā tīmekļa vietnē: <http://ec.europa.eu/europeaid/prag/document.do;jsessionid=L4WHSK2MBI3ZZpvDTq7phCzHnf0ZvPCIFVp1wq32qqgvNBBhQrgG!-972098780>

Rekomendācijas kontekstā šādu vadlīniju lietderība pieaug līdz ar ES struktūrfondu regulējuma standartizāciju un harmonizāciju (skat.1.2.sadaļu).

Darba grupas priekšlikumi izskatīti š.g. 30.maija, 7.jūnija, 28.jūnija un 19.jūlija darba grupas sēdēs.

Ar cieņu,

S.Gulbe

Darba grupas vadītāja

Valsts kancelejas Eiropas Savienības struktūrfondu departamenta vadītāja

Nosūtīts 2013.g.
"2013"
I. Kapriņe